

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Kultury i Środków Przekazu

Data posiedzenia: 18 listopada 2010 r.

Nr posiedzenia: 74

Posiedzeniu przewodniczył: senator Piotr Łukasz Juliusz Andrzejewski – przewodniczący komisji.

Porządek posiedzenia: 1. Forum Polonijnych Przedstawicieli Kultury i Ruchu Artystycznego – sprawozdanie i wnioski.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Piotr Łukasz Juliusz Andrzejewski, Barbara Borys-Damięcka, Adam Massalski, Andrzej Person, Krzysztof Piesiewicz, Czesław Ryszka, Janusz Sepioł,

– zaproszeni goście:

– Ministerstwo Spraw Zagranicznych

– zastępca dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią Stanisław Cygnarowski,

– Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

– zastępca dyrektora Departamentu Dziedzictwa Kulturowego Jacek Miler,

– Instytut Adama Mickiewicza:

– zastępca dyrektora Dariusz Sobkowicz,

– Rzeszowski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”:

– wiceprezes Mariusz Grudzień,

– członek Zarządu Lesław Wais,

– współpracujący ze Stowarzyszeniem Kamil Wais,

– Biuro Polonijne Kancelarii Senatu:

– dyrektor Artur Kozłowski,

– zastępca dyrektora Romuald Łanczkowski.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Informację na temat Forum Polonijnych Przedstawicieli Kultury i Ruchu Artystycznego przedstawił wiceprezes Rzeszowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Mariusz Grudzień. Poinformował, że Forum, zorganizowane z inicjatywy Rzeszowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, odbyło się w dniach 9–12 października 2010 r. w Łąncucie i Rzeszowie. Do udziału w nim zaproszono polonijnych działaczy kultury, kierowników polonijnych zespołów artystycznych, przedstawicieli polonijnych stowarzyszeń prowadzących działalność kulturalną oraz dziennikarzy prasy polonijnej zajmujących się problematyką kulturalną. Na program Forum złożyły się obrady plenarne i panele dyskusyjne dotyczące roli Polonii w upowszechnianiu kultury polskiej poza

granicami kraju, kulturowej misji polskiego Kościoła wśród Polonii i Polaków na emigracji, działalności artystów polonijnych oraz funkcji i zadań społecznego ruchu kulturalnego i artystycznego w środowiskach polonijnych. Celem Forum było upowszechnienie wiedzy o aktywności kulturalnej środowisk polonijnych oraz ich dotychczasowym dorobku w tym zakresie, wypracowanie wniosków i propozycji przed planowanymi na następne lata festiwalami zespołów polonijnych i innymi działaniami prezentującymi dorobek artystyczny Polonii oraz wzbogacenie zasobów Centrum Dokumentacji Polonijnego Ruchu Artystycznego w Rzeszowie, gromadzącego materiały do badań nad aktywnością kulturalną Polonii i Polaków za granicą. W trakcie dyskusji uczestnicy Forum sformułowali komunikat końcowy oraz wnioski pod adresem środowisk polonijnych, władz państwowych i instytucji centralnych, Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i Episkopatu Polski.

Mariusz Grudzień poinformował też, że na zlecenie Rzeszowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” przeprowadzono w 2010 r. internetowe badanie ankietowe dotyczące aktywności kulturalnej środowisk polonijnych, w którym udział wzięło kilkuset respondentów z 34 krajów.

Raport z badania przedstawił współpracujący ze Stowarzyszeniem Kamil Wais. Podkreślił, że celem badania było pozyskanie podstawowych danych ilościowych i informacji o charakterze jakościowym, wskazujących na aktywność kulturalną Polonii, charakter tej aktywności i napotykanne problemy. Badanie skierowano do reprezentantów polonijnych zespołów artystycznych, przedstawicieli polonijnych stowarzyszeń kulturalnych oraz indywidualnych twórców polonijnych. Dostarczyło ono wielu interesujących informacji na temat działań osób związanych z polską kulturą, zamieszkujących w różnych krajach na terenie całego świata. K. Wais podkreślił jednak, że jest to badanie niereprezentatywne i dotyczące stosunkowo niewielkiego wycinka rzeczywistości w świecie polonijnej aktywności kulturalnej. Stwierdził, że w przyszłości należy bliżej przyjrzeć się różnorodnej działalności wszystkich podmiotów, jakie brały udział w badaniu.

W dyskusji senator Piotr Łukasz J. Andrzejewski zwrócił uwagę na ogromną rolę polskich przedstawicielstw dyplomatycznych w zakresie promowania osiągnięć i dorobku polskiej kultury oraz pomocy i opieki nad stowarzyszeniami i twórcami polonijnymi w prezentacji ich twórczości w kraju zamieszkania. Podkreślał potrzebę większej współpracy, kompetentne wsparcie i pomoc fachową ze strony instytucji centralnych, w tym zwłaszcza Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz podległego mu Instytutu Adama Mickiewicza. Senator P. Andrzejewski pytał m.in. o przepływ informacji w MKiDN i MSZ na temat działalności kulturalnej i artystycznej podejmowanej za granicą i w Polsce, o to, czy wystarczająca jest działalność Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w tym zakresie, i czy nie powinna być również baza danych na ten temat w resortach. Był również ciekawy tego, jak wygląda pomoc Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w prezentacji i promocji wydarzeń i osiągnięć kulturalnych polonijnych twórców, grup artystycznych i stowarzyszeń, jakie są interakcje stowarzyszenia ze zrzeszeniami organizacji polonijnych i jakie oprzyrządowanie techniczne i instruktażowe zapewnia w ramach warsztatów organizowanych za granicą.

Ponadto senator Piotr Andrzejewski zwrócił uwagę na to, że wśród opinii przedstawionych przez twórców i działaczy polonijnych będących uczestnikami Forum pojawiły się głosy, iż czują się osamotnieni w swym zaangażowaniu w kultywowanie i rozwijanie polskiej kultury za granicą, nie mają praktycznie kontaktu z instytucjami odpowiedzialnymi za kulturę polską za granicą i czują się traktowani jak „archeologiczny zabytek folklorystyczny”.

Konkluzja: Komisja podjęła decyzję o wzięciu na siebie roli koordynacyjnej wobec wniosków i uchwał Forum Polonijnych Przedstawicieli Kultury i Ruchu Artystycznego.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.